

PREDLOG OSNOVE ZA VOĐENJE PREGOVORA
I
ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA IZMEĐU
VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE ČEŠKE
O SARADNJI U DOMENU ODBRANE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke o saradnji u domenu odbrane je sadržan u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je, između ostalog, propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA REPUBLIKOM ČEŠKOM

Republika Češka je zvanično priznala Crnu Goru 12. juna 2006. godine, dok su diplomatski odnosi između dvije države uspostavljeni 15. juna 2006. godine.

Crna Gora i Republika Češka njeguju odličnu bilateralnu saradnju u brojnim sferama, sa obostranom težnjom za kontinuiranim unaprjeđenjem iste. Tokom mnogobrojnih posjeta i susreta zvaničnika na najvišem nivou potvrđeno je da Crna Gora i Republika Češka dijele zajedničke demokratske vrijednosti, ukorijenjene u dubokim istorijskim i kulturnim vezama. Crna Gora i Republika Češka blisko saraduju u okviru NATO, a podrška Republike Češke evropskim integracijama Crne Gore je veoma snažna.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Ovaj sporazum se zaključuje u cilju unaprjeđenja saradnje u oblasti odbrane između dvije države i u njemu se definišu principi prema kojima će se ta saradnja sprovoditi. Ovaj međuvladin sporazum proširiće oblasti odbrambene saradnje Crne Gore i Republike Češke, u odnosu na oblasti saradnje koje su definisane važećim Sporazumom između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Češke o saradnji u oblasti odbrane, koji je potpisan 2013. godine. Imajući u vidu izmijenjene geopolitičke okolnosti, nove bezbjednosne izazove i ostvareni progres obje države u razvoju odbrambenih sistema, prepoznata je potreba za definisanjem i razvojem novih bilateralnih aktivnosti i projekata iz domena odbrane.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI

Sporazumom se uspostavljaju principi sprovođenja saradnje između dvije države u domenu odbrane.

Pregovori su fokusirani na oblasti i oblike saradnje, identifikovanje organa nadležnih za sprovođenje sporazuma, planiranje bilateralnih konsultacija, kao i saradnje u oblasti odbrambene industrije i nabavki. Tretiraju se i pitanja regulisanja statusa predstavnika strana na teritorijama država potpisnica, kao i finansijske odredbe. Zaštita informacija i intelektualne svojine, rješavanje sporova i završne odredbe su predmet pregovora takođe.

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU SPORAZUMA

Za izvršavanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke o saradnji u domenu odbrane biće predviđena finansijska sredstva Zakonima o budžetu Crne Gore za naredne godine, a u skladu sa dinamikom realizacije. Napominjemo da se predmetni sporazum zaključuje na neodređeno vrijeme.

VI POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Nakon zaključivanja Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke o saradnji u domenu odbrane, Sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Češke o saradnji u oblasti odbrane iz 2013. godine stavlja se van pravne snage.

Zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke o saradnji u domenu odbrane ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa u Crnoj Gori.

VII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE

Delegaciju Ministarstva odbrane Crne Gore predvođiće ministar odbrane Dragan Krapović. Sa ministrom odbrane će, kao članovi delegacije, u Češku Republiku otputovati:

- ambasadorica Crne Gore u Češkoj Republici, Stanica Anđić;
- v.d. načelnika Direkcije za logističku podršku i međunarodnu logistiku, ppuk Nebojša Luković;
- šef Kabineta, ppuk Želimir Pojužina;
- šefica Odsjeka za NATO, Dunja Tanović;
- izaslanik odbrane Crne Gore u Češkoj Republici, puk Velimir Obradović;
- samostalna savjetnica II za bilateralnu saradnju, Sofija Gudelj.

SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE CRNE GORE
I
VLADE REPUBLIKE ČEŠKE
O
SARADNJI U DOMENU ODBRANE

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Češke, u daljem tekstu pojedinačno nazvane “Strana” a kolektivno “Strane”,

Uzimajući u obzir Sporazum između strana Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga (u daljem tekstu “NATO SOFA”) sačinjen u Londonu 19. juna 1951. godine,

Konstatujući obaveze obje Strane koje proizilaze iz članstva u Sjevernoatlantskom savezu,

U nastojanju da se doprinese miru i bezbjednosti u Evropi, u skladu sa željom da prodube i prošire svoju bilateralnu saradnju u domenu odbrane,

Prepoznajući demokratske principe i ljudska prava,

Želeći da ojačaju prijateljske veze i međusobnu saradnju,

Usaglasile su se o sljedećem:

Član 1

Cilj

1. Cilj ovog sporazuma je da uspostavi opšte principe saradnje u oblasti odbrane.
2. Modaliteti primjene ovog sporazuma mogu biti definisani kroz posebne sporazume ili aranžmane.
3. Saradnja između Strana će se sprovoditi u skladu sa važećim zakonima i propisima u njihovim državama, kao i u skladu sa relevantnim normama međunarodnog prava.
4. U skladu sa važećim zakonima i propisima država svake od Strana, sprovođenje ove saradnje može zahtijevati prethodno odobrenje nadležnih nacionalnih organa. Ovaj sporazum, sam po sebi, ne predstavlja pravo na sprovođenje takve saradnje bez dobijanja potrebnih odobrenja od nadležnih organa država svake od Strana.

Član 2

Oblasti saradnje

Strane će prvenstveno saradivati u sljedećim oblastima:

- a) odbrambena politika, planiranje u sektoru odbrane i vojna doktrina;
- b) organizacija i funkcionisanje oružanih snaga;
- c) istraživanje i razvoj odbrambenog materijala i opreme;
- d) odbrambena industrija;
- e) nabavka odbrambenog materijala i opreme, njihova popravka, remont, održavanje, modernizacija, obuka i povezane usluge;
- f) međunarodne operacije očuvanja mira i humanitarne operacije;
- g) vojna medicina, logistika i vojno-tehnička pitanja;
- h) vojno obrazovanje i obuke;
- i) krizni menadžment;
- j) vojna geografija.

Član 3

Oblici saradnje

Saradnja Strana će se sprovoditi prvenstveno kroz sljedeće forme:

- a) zvanične i radne posjete;
- b) razmjena iskustava i informacija;
- c) konsultacije, konferencije, seminari i drugi sastanci od zajedničkog interesa;
- d) vojne vježbe i obuke;
- e) prikazi vojne opreme;
- f) zajedničke naučne i istraživačke aktivnosti;
- g) realizacija nabavki i drugi projekti u domenu odbrambene industrije.

Član 4

Organi nadležni za sprovođenje sporazuma

Organi odgovorni za sprovođenje saradnje u skladu sa ovim sporazumom (u daljem tekstu nadležni organi) biće: Ministarstvo odbrane u ime Vlade Crne Gore i Ministarstvo odbrane u ime Vlade Republike Češke.

Član 5

Bilateralne konsultacije

1. Bilateralne konsultacije o aktuelnim političko-vojnim pitanjima, kao i o temama u vezi sa bilateralnom saradnjom, sazivaće nadležni organi po potrebi.

2. Ovakvim konsultacijama će kopredsjedavati predstavnici nadležnih organa. U mjeri u kojoj to bude moguće, konsultacije će se održavati u prisustvu izaslanika odbrane obje Strane i, u zavisnosti od tema koje se obrađuju, mogu uključiti predstavnike relevantnih državnih institucija obje Strane ili druge kompetentne eksperte.

3. Datum, mjesto i agendu za svaku rundu konsultacija unaprijed će ustanoviti nadležni organi.

Član 6

Saradnja u domenu odbrambene industrije i nabavki

1. Strane će se fokusirati na promovisanje saradnje u oblasti nabavki, razvoja, proizvodnje i modernizacije odbrambenog materijala i opreme i povezanih usluga, u skladu sa nacionalnim propisima koji uređuju procedure izvoza i uvoza.

2. Strane su saglasne da se nabavke odbrambenog materijala i opreme i povezanih usluga mogu sprovoditi na međudržavnoj osnovi kroz različite forme, uključujući zajedničke nabavke, saradnju posredstvom kompanija koje su u vlasništvu ili pod kontrolom država neke od Strana, druge forme saradnje između relevantnih institucija država svake od Strana ili putem komercijalnih ugovora.

3. Specifična saradnja će biti ustanovljena u okviru zajednički usaglašenih projekata iniciranih od neke od Strana, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strane odgovorne za nabavku. Detalji ovakve specifične saradnje biće predmet implementacionih sporazuma ili aranžmana u vezi sa ovim sporazumom.

4. Strane neće prodavati niti prenositi odbrambeni materijal i opremu isporučenu u okviru ovog sporazuma bilo kojoj trećoj strani, uključujući međunarodne organizacije, strane pravne subjekte ili fizička lica, bez prethodno dobijene pisane saglasnosti Strane koja isporučuje.

Član 7

Status i finansijske odredbe

1. Pravni status, uključujući oporezivanje vojnog i civilnog osoblja Strana na koje se primijenjuje NATO SOFA sporazum i koje se nalaze na teritoriji države druge Strane biće regulisano NATO SOFA sporazumom.

2. Osim ukoliko se Strane ne dogovore drugačije, svaka od Strana će biti odgovorna za sopstvene troškove u vezi sa saradnjom u okviru ovog sporazuma.

Član 8

Porezi i carine

Odbrambeni materijal i oprema koje nabavlja Ministarstvo odbrane Crne Gore, u skladu sa članom 2(e) ovog sporazuma, biće oslobođeni svih carinskih dažbina, PDV-a pri uvozu, poreza na promet, kao i svih drugih indirektnih poreza, poreza na imovinu i sličnih dažbina koje se naplaćuju na teritoriji Crne Gore.

Član 9

Zaštita informacija i intelektualne svojine

1. Razmjena i zaštita klasifikovanih informacija sprovodiće se u skladu sa Sporazumom između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke o međusobnoj zaštiti i razmjeni tajnih podataka, potpisanim u Podgorici 29. aprila 2010. godine.

2. Strane će potvrditi da nijedna informacija dobijena tokom saradnje u okviru ovog sporazuma ne može biti otkrivena trećim stranama bez prethodne saglasnosti druge Strane i ne može biti korišćena protiv interesa država svake od Strana.

3. Strane će potvrditi da prava na intelektualnu svojinu, prenešena ili nastala u okviru ovog sporazuma, moraju biti zaštićena u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonima i propisima, kao i važećim međunarodnim ugovorima.

Član 10

Rješavanje sporova

Svaki spor između Strana proizašao iz tumačenja i sprovođenja ovog sporazuma biće riješen jedino kroz pregovore i konsultacije između Strana.

Član 11 **Završne odredbe**

1. Ovaj sporazum će stupiti na snagu na datum prijema posljednjeg obavještenja kojim se Strane međusobno informišu da su njihove interne procedure neophodne za stupanje na snagu ovog sporazuma završene. Ovaj sporazum će biti važeći na neodređen period.
2. Ovaj sporazum se može izmijeniti pisanim sporazumom Strana i stupiće na snagu u skladu sa procedurama navedenim u stavu 1 ovog člana.
3. Bilo koja od Strana može da raskine ovaj sporazum pisanim obavještenjem drugoj Strani. U tom slučaju, ovaj sporazum prestaje da važi šest (6) mjeseci od datuma kada druga Strana primi obavještenje o raskidu.
4. Osim ukoliko se Strane ne dogovore drugačije, raskid ovog sporazuma neće uticati na završetak projekata, aktivnosti i ugovora pokrenutih na osnovu ovog sporazuma.
5. Sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Češke o saradnji u oblasti odbrane, potpisan u Bratislavi 19. aprila 2013. godine, prestaje da važi datumom stupanja na snagu ovog sporazuma.

U potvrdu čega su ovlašćeni predstavnici Strana potpisali ovaj sporazum.

Sačinjeno u _____ dana _____ u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, češkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju razlike u tumačenju ovog sporazuma, prednost ima tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu Crne Gore

Za Vladu Republike Češke

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO
AND
THE GOVERNMENT OF
THE CZECH REPUBLIC
ON
COOPERATION IN THE FIELD OF DEFENCE

The Government of Montenegro and the Government of the Czech Republic, hereinafter each referred to as a “Party” and collectively as the “Parties”,

Taking into account the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces (hereinafter referred to as “NATO SOFA”), signed in London on 19 June 1951,

Noting the obligations both Parties are subject to, due to their membership to the North Atlantic Treaty Organization,

Desiring to contribute to peace and security in Europe, in accordance with the will to deepen and expand their bilateral cooperation in the field of defence,

Recognizing the democratic values and human rights,

Desiring to strengthen friendly ties and cooperation between both countries,

Have agreed as follows:

Article 1 Objective

1. The objective of this Agreement is to establish the general principles of cooperation in the field of defence.

2. The modalities for implementing this Agreement may be defined through separate agreements or arrangements.

3. The cooperation between the Parties shall be conducted in accordance with the applicable laws and regulations of their respective States, as well as relevant norms of international law.

4. Subject to the applicable laws and regulations of the Parties' respective States, the implementation of this cooperation may require the prior approval of the competent national authorities. This Agreement, in and of itself, does not constitute an entitlement to implement such cooperation without obtaining the necessary approvals from the relevant authorities of the Parties' States.

Article 2 Areas of Cooperation

The Parties shall cooperate especially in the following areas:

- a) defence policy, defence planning and military doctrine;
- b) organization and functioning of the armed forces;
- c) research and development of defence materiel and equipment;
- d) defence industry;
- e) procurement of defence materiel and equipment, their repair, overhaul, maintenance, modernization, training and other associated services;
- f) international peacekeeping and humanitarian operations;
- g) military medicine, logistics, and military technical issues;
- h) military education and training;
- i) crisis management;
- j) military geography.

Article 3 Forms of Cooperation

Cooperation of the Parties shall be implemented primarily through the following forms:

- a) official and working visits;
- b) exchange of experience and information;
- c) consultations, conferences, seminars, and other meetings of mutual interest;
- d) military exercises and training;
- e) demonstration of military equipment;
- f) joint scientific and research activities;

- g) realization of procurement and other defence industry projects.

Article 4 Implementing Authorities

Bodies responsible for implementation of the cooperation in accordance with this Agreement (hereinafter referred to as “Implementing Authorities”) shall be: the Ministry of Defence on behalf of the Government of Montenegro and the Ministry of Defence on behalf of the Government of the Czech Republic.

Article 5 Bilateral Consultations

1. Bilateral consultations on current political-military matters, as well as on topics related to bilateral cooperation, shall be convened by the Implementing Authorities as necessary.

2. Such consultations shall be co-chaired by the competent representatives of the Implementing Authorities. To the extent possible, the consultations should be held in the presence of the defence attachés of both Parties and, depending on the subject matter, may include representatives of relevant institutions of Parties’ States, or other competent experts.

3. The date, place and agenda for each round of consultations shall be established by the Implementing authorities in advance.

Article 6 Cooperation in the Field of Defence Industry and Procurement

1. The Parties will focus on and promote cooperation in the area of procurement, development, production, and modernization of defence materiel and equipment and their associated services in compliance with national regulations governing export and import procedures.

2. The Parties agree that the procurement of defence materiel and equipment and its associated services may be realised on interstate basis through various forms including joint procurements, cooperation through companies owned or controlled by Parties’ States, other means of joint cooperation between relevant institutions of Parties’ State, or through commercial contracts.

3. Specific cooperation will be established within the framework of joint or mutually agreed projects initiated by one of the Parties, in accordance with the national legislation of the Party responsible for the procurement. Details of such specific cooperation shall be subject to implementing agreements or arrangements to this Agreement.

4. The Parties shall not sell or transfer the defence materiel and equipment delivered in the scope of this Agreement to any third party, including international organizations, foreign legal entities or individuals, without prior written consent of the supplying Party.

Article 7
Status and Financial Provisions

1. Legal status, including taxation, of military and civilian personnel of the Parties to whom the NATO SOFA is applicable and who are present in the territory of the other Party's State shall be governed by the NATO SOFA.

2. Unless the Parties agree otherwise, each Party shall be responsible for its own costs relating to the cooperation under this Agreement.

Article 8
Taxes and Customs

Defence materiel and equipment procured by the Ministry of Defence of Montenegro in accordance with Article 2(e) of this Agreement shall be exempt from any customs duties, import VAT, sales taxes and any other indirect taxes or property taxes and similar charges imposed in the territory of Montenegro.

Article 9
Protection of Information and Intellectual Property

1. The exchange and protection of classified information shall be carried out in accordance with the Agreement between the Government of Montenegro and the Government of the Czech Republic on the Exchange and Mutual Protection of Classified Information, signed in Podgorica on 29 April 2010.

2. The Parties acknowledge that any information obtained during the cooperation in the scope of this Agreement may not be disclosed to third parties without prior consent of the other Party and shall not be used against the interests of the Parties' States.

3. The Parties acknowledge that rights to intellectual property transferred or created within the framework of this Agreement shall be protected in accordance with relevant national laws and regulations and applicable international treaties.

Article 10
Settlement of Disputes

Any disputes between the Parties arising out of interpretation and implementation of this Agreement shall be settled only through negotiation and consultation between the Parties.

Article 11
Final Provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the later note by which the Parties inform each other that their respective internal procedures necessary for entry into force of this Agreement have been completed. This Agreement shall remain in force for an indefinite period.

2. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties and shall enter into force in accordance with the procedure set forth in paragraph 1 of this Article.

3. Either Party may terminate this Agreement by giving written notice to the other Party. In such case, the Agreement shall cease to be in force six (6) months from the date of receipt of the termination notice by the other Party.

4. Unless the Parties agree otherwise, termination of this Agreement shall not affect the completion of projects, activities and contracts under this Agreement.

5. The Agreement between the Ministry of Defence of Montenegro and the Ministry of Defence of the Czech Republic on Defence Cooperation, signed in Bratislava on 19 April 2013, shall be terminated on the date of entry into force of this Agreement.

In witness whereof, the duly authorized representatives of the Parties have signed this Agreement.

Done in _____ on _____ in two originals, both in the Montenegrin, Czech and English languages, all texts being equally valid. In case of any divergence between texts of this Agreement, the English language text shall prevail.

**For the Government
of Montenegro**

**For the Government
of the Czech Republic**

DOHODA
MEZI
VLÁDOU ČERNÉ HORY
A
VLÁDOU ČESKÉ REPUBLIKY
O
SPOLUPRÁCI V OBLASTI OBRANY

Vláda Černé Hory a vláda České republiky (dále jednotlivě jen „smluvní strana“ a společně „smluvní strany“),

s přihlédnutím k Dohodě mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy o statutu jejich ozbrojených sil (dále jen „NATO SOFA“), podepsané v Londýně dne 19. června 1951,

berouce na vědomí závazky, jimž obě smluvní strany podléhají v důsledku svého členství v Organizaci Severoatlantické smlouvy,

vedeny snahou přispět k míru a bezpečnosti v Evropě v souladu s vůlí prohlubovat a rozvíjet jejich dvoustrannou spolupráci v oblasti obrany,

uznávající demokratické hodnoty a lidská práva,

odhodlány posilovat přátelské vztahy a spolupráci mezi oběma státy,

se dohodly následovně:

Článek 1

Cíl

1. Cílem této Dohody je stanovit základní principy spolupráce v oblasti obrany.

2. Způsoby provádění této Dohody mohou být vymezeny v samostatných dohodách nebo ujednáních.

3. Spolupráce mezi smluvními stranami bude prováděna v souladu s platnými právními předpisy jejich států a příslušnými normami mezinárodního práva.

4. Podle platných právních předpisů států smluvních stran může provádění této spolupráce vyžadovat předchozí souhlas příslušných vnitrostátních orgánů. Tato Dohoda sama o sobě nezakládá oprávnění takovou spolupráci uskutečnit bez nezbytných schválení příslušných orgánů států smluvních stran.

Článek 2

Oblasti spolupráce

Smluvní strany budou spolupracovat zejména v těchto oblastech:

- a) obranná politika, obranné plánování a vojenská doktrína;
- b) organizace a fungování ozbrojených sil;
- c) výzkum a vývoj obranného materiálu a techniky;
- d) obranný průmysl;
- e) pořízování obranného materiálu a vybavení a jejich opravy, generální opravy, údržba, modernizace, výcvik a další spojené služby;
- f) mezinárodní mírové a humanitární operace;
- g) vojenské zdravotnictví, logistika a vojensko-technické otázky;
- h) vojenské vzdělávání a výcvik;
- i) krizové řízení;
- j) vojenská geografie.

Článek 3

Formy spolupráce

Spolupráce smluvních stran bude prováděna zejména prostřednictvím následujících forem:

- a) oficiální a pracovní návštěvy;
- b) výměny zkušeností a informací;
- c) konzultace, konference, semináře a další setkání společného zájmu;
- d) vojenská cvičení a výcvik;
- e) prezentace vojenského vybavení;
- f) společné vědecké a výzkumné aktivity;
- g) realizace pořízování a dalších obranně-průmyslových projektů.

Článek 4 Prováděcí orgány

Orgány odpovědné za provádění spolupráce podle této Dohody (dále jen „prováděcí orgány“) jsou: Ministerstvo obrany za vládu Černé Hory a Ministerstvo obrany za vládu České republiky.

Článek 5 Dvoustranné konzultace

1. Bilaterální konzultace o aktuálních politicko-vojenských otázkách a o tématech týkajících se dvoustranné spolupráce budou prováděcími orgány svolávány podle potřeby.

2. Těmto konzultacím budou spolupředsedat příslušní zástupci prováděcích orgánů. Pokud to bude možné, konzultace by se měly konat za účasti přidělců obrany obou smluvních stran a mohou v závislosti na projednávané věci zahrnovat i zástupce relevantních institucí států smluvních stran nebo jiné příslušné odborníky.

3. Termín, místo a program každého kola konzultací stanoví prováděcí orgány předem.

Článek 6 Spolupráce v oblasti obranného průmyslu a pořízování

1. Smluvní strany soustředí svou pozornost na podporu spolupráce při pořízování, vývoji, výrobě a modernizaci obranného materiálu a techniky a souvisejících služeb v souladu s vnitrostátními předpisy upravujícími postupy vývozu a dovozu.

2. Strany souhlasí, že pořízování obranného materiálu a vybavení a souvisejících služeb může být uskutečňováno na mezistátní bázi různými formami, včetně společného pořízování, spolupráce prostřednictvím společností vlastněných nebo řízených státy smluvních stran, jinými formami spolupráce mezi relevantními institucemi států smluvních stran, nebo prostřednictvím obchodních smluv.

3. Konkrétní spolupráce bude stanovena v rámci společných nebo vzájemně dohodnutých projektů zahájených jednou ze smluvních stran v souladu s vnitrostátním právem smluvní strany odpovědné za pořízování. Podrobnosti takové konkrétní spolupráce budou upraveny prováděcími dohodami nebo ujednáními k této Dohodě.

4. Smluvní strany neprodají ani nepřevědou obranný materiál a vybavení dodané v rámci této Dohody žádné třetí straně, včetně mezinárodních organizací, zahraničním právnickým osobám nebo jednotlivcům, bez předchozího písemného souhlasu dodávající smluvní strany.

Článek 7

Ustanovení o právním postavení a finanční ustanovení

1. Právní postavení včetně zdanění vojenského a civilního personálu smluvních stran, na který je aplikovatelná NATO SOFA a který se nachází na území státu druhé smluvní strany, se bude řídit NATO SOFA.

2. Není-li smluvními stranami dohodnuto jinak, každá smluvní strana ponese vlastní náklady vyplývající ze spolupráce podle této Dohody.

Článek 8

Daně a cla

Obranný materiál a vybavení pořizované Ministerstvem obrany Černé Hory v souladu s článkem 2 písmeno e) této Dohody budou osvobozeny od jakýchkoli celních poplatků, dovozní DPH, daní z prodeje a jakýchkoli dalších nepřímých daní nebo majetkových daní a podobných plateb ukládaných na území Černé Hory.

Článek 9

Ochrana informací a duševního vlastnictví

1. Výměna a ochrana utajovaných informací se bude provádět v souladu se Smlouvou mezi vládou Černé Hory a vládou České republiky o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací, podepsanou v Podgorici dne 29. dubna 2010.

2. Smluvní strany berou na vědomí, že jakékoli informace získané během spolupráce podle této Dohody nesmí být poskytnuty třetím stranám bez předchozího souhlasu druhé smluvní strany a nesmí být použity v rozporu se zájmy států smluvních stran.

3. Smluvní strany uznávají, že práva duševního vlastnictví převedená nebo vytvořená v rámci této Dohody budou chráněna v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy a platnými mezinárodními smlouvami.

Článek 10

Řešení sporů

Jakékoli spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu nebo provádění této Dohody budou řešeny výhradně jednáním a konzultacemi mezi smluvními stranami.

Článek 11

Závěrečná ustanovení

1. Tato Dohoda vstoupí v platnost dnem doručení pozdější nóty, kterou se smluvní strany vzájemně informují, že byly dokončeny jejich příslušné vnitrostátní postupy nezbytné pro vstup této Dohody v platnost. Tato Dohoda zůstane v platnosti po dobu neurčitou.

2. Tuto Dohodu lze měnit písemnou dohodou smluvních stran. Změny vstoupí v platnost postupem uvedeným v odstavci 1 tohoto článku.

3. Každá smluvní strana může tuto Dohodu vypovědět písemným oznámením druhé smluvní straně. V takovém případě pozbývá Dohoda platnosti uplynutím šesti (6) měsíců ode dne doručení oznámení o vypovězení druhou smluvní stranou.

4. Není-li smluvními stranami dohodnuto jinak, ukončení platnosti této Dohody nebude mít vliv na dokončení projektů, činností a smluv uskutečňovaných podle této Dohody.

5. Ujednání mezi Ministerstvem obrany Černé Hory a Ministerstvem obrany České republiky o obranné spolupráci, podepsané v Bratislavě dne 19. dubna 2013, pozbyde platnosti dnem vstupu této Dohody v platnost.

Na důkaz čehož tuto Dohodu podepsali řádně zmocnění představitelé smluvních stran.

Dáno v _____ dne _____ ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce černohorském, českém a anglickém, přičemž všechna znění mají stejnou platnost. V případě rozdílnosti textů této Dohody má přednost anglické znění.

**Za vládu
Černé Hory**

**Za vládu
České republiky**